

KOVAS.

Savaitinis darbininku laikraštis.

Nr. 19.

PHILADELPHIA. PA. 22 Rugsėjo (September) 1905 m.

Metas I.

Nuo „Kovas“ išleistuvės.

Tuliems iš mūsų skaitytojų jau užsibaigė ketvirtis prenumeratos metų, todėl maloniai užprašome atnaujinti ant tolesnio, prisijunčiant ar vėla ant trijų mėnesių arba ir ant visų metų. Laikraščio leidinėjimas be pinigų yra negalimas. Skaitytojai teiksis ir ant tolesnio mums štai paremti kaip medeigiškai taip ir priešais. Ypač dėlto, kad su laiku keičiamės „Kovas“ storį padidinti, jos struktūrą pataisyti, pataikinti prie žmonių reikalavimų, suos iliustruoti pašimais bei įžymybių žmonių veidraščiais. Tas atnešams daug naudos ir apšvietimo. Bet, žinoma, kas laikraščio.

„Kovas“ draugams tapo išsiunčiamas blanketes. Meldžiame sekretorių ant tų blanketėlių kas mėnuo surašyti savo kuopos sąnarių vardus ir jų išsimokėjimo stovį. Ten yra parankiai ir aiškiai, palei mėnesius laida rytos rubrikos. Taisias blanketes išpildyti kas mėnuo priduoti „Kovas“ redakcijon, iš ko bus matoma kiekvieno redakcijos stovys partijoje. Tuomet tarp mūsų sąnario, kad daugelis mus draugų numanomai laikraštį tik už vieno mėdabar gauna ir laikraštį ir tiems. Ji juk nėra su visais draugais. Kas nemoka. Žinoma, juk tas nebūtų toli išleidinėjimas, kas, bet kadagi laikraščio išis ir didesnę jungiasi su dideliais kaštais ir didesnę tų kaštų dalį sudeda pasišvęstę darbininkai, tai jiems tuomi yra didelė skriauda. Jie visą našatį savo luomoje, o kiti negali ant mėnesio tam pašvęsti poros dešimtukų! Tuomet tarp už kapitalistinius laikraščius pilnai užsimoka Czia, skriauda pareina dviguba: skaitydami mūsų priešų raštus, juos paremiame, o uždyką norėdami gauti raštus darbininkiskus apsunkiname jų buseną.

Tulos kuopelės mūsų partijos labai aktyviškos. Geistina, kad visos subruztų

smarkiau. Geistina, kad ypatinga atyda būtų atkreipta ant didinimo kuopų ir tvėrimo naujų. Kad kiekvienas draugas turėtų sau už pareigą kas mėnuo prikaltinti prie partijos nors po vieną draugą. Atėina ruduo, prisiartina rinkimai. Reikia užsiimti agitacija votavimuose už socialistų partijos (Socialist Party) kandidatus. Stengties mūsų draugams sprausitis į visas mūsų liet. organizacijas, draugystes, unijas, parapijas ir ten ant mitingų imti balsus ir versti darbininkus prie supratimo savo reikalų, prie parėmimo jų. Geistina, kad pačios kuopos laikytų kuotankiausiai susiinkimus ir juose keltų visokius, naudingus mūsų luomai, klausimus, projektus; kad tą viską, aiškiai surašę, pridautų organan – „Kovon“, dėlei apsvarstymo kitų draugų. Naujus įnešimus kiekviena kuopa ar pavieniai turi neaplenkti neapsprendę, nepadavę už jį ar prieš jį balso, podraug priduoiant priežastis ir išvadžiojimus. Rašyti straipsnelius, žinutes, pranešimus, sumanymus, apysakutes, juokingus nuotikius iš gyvenimo darbininkų ir jų sątykių su visais proletarijato nevydonais. Tuomi grėšime savo partijai kelią, tuomi padarysime akyvesniu patį organą, tuomi sukelsime žingeidumą prašalaičių, patrauksime daugelį į savo eiles, pajudinsime susmegusią žemę.

Su broliškais linkėjimais
„Kovas“ Redakcija.

DARBININKŲ KRONIKA.

„D.Balso“ nr. 8-ame šiaip aprašo apie dabartinius sątkius Lietuvos darbininkų su valdžia ir ponais. Jis sako kad darbininkų judėjimai po Rosiją ir kitus jos pavergtus kraštus, neatnešė ikišioliai nieko gero vardgieniams, tiktai ponams-pirguočioms ir kunigams. Caro malonės „smirdžianti škarmalai“ išbiro keletuose ukazų, kuriuose atliuosuoja katalikų kunigus nuo tulų varžymų, suteikia neva laisvę tikėjimo (daleidžia stačiatikiams tapti katalikais) ir pavelija turtingiem-

siams pirktisi Lietuvoje daugiau žemių. Caras tuomi susisamdė gerus talkininkus, idant smaugti revoliucijinį proletarijatą, stelbti augantį socializmą. Bet anot „D.B.“, tie caro šunvuostinėjimais su kunigais ir turtingaisiais, priduos darbininkams drąsos kariauti toliau, nes pasirodo, jog caro valdžia dreba prieš kiltantį proletarijatą ir jieško sėbrų.

¶ Kaune 25 birž. buvo labai didelė demonstracija, kurioje „jaunumenė“ (anot „D.B.“) išdaužė gubernatoriaus langus, išlaužė vartus ir tvoras; paskiaus, vieną policijantą užmušė, 4 sunkiai sužeidė. Gubernatorius pabėgęs Vilniun ir ketinąs atsakyti nuo vietos. Szi demonstracija pakėlė visus kauniečius, visi reikalauja dabartinę netikusią tvarką išgriauti.

¶ Panevežyų streikavo kurpiai ir vežėjai (izvoščikai). Paskutinieji reikalavo, kad permainty dabartinius rusiškus rubus ir kad nereiktų už dyką vežioti policijos. Abiejų streikai laimėti.

¶ Ypatingai pažymus socializmo plėtimasi Kauno gub. Valdžios tą mato ir siunta. Gubernatorius prisakė staršionoms ir šimtininkams atydziai sekioti „cicilikus“ ir kliudyti jiems platinti atsišaukimus. Vyskupas vazinėdamas po parapijas sako pamokslus prieš tuos atsišaukimus.

¶ Apie Troškunus (Kauno gub.), rašo „D.B.“: „turtingieji visur ginkluojas, bijosi darbininkų užpuolimo. O iš darbininkų lupų išgirsi dabar tik vienintelį šauksmą: duokit mums ginklus!”

¶ Prasideda demonstracijos ir Lietuvos bažnyčiose. Tokia pirma demonstracija atsitiko Senapilės (Suvalkų g.) bažnyčioje, kur kunigui Senkui pradėjus skaityti vyskupijos administratoriaus gromatą, ginančią valdžią, žmonės ėmė rėkti: „šalin tokius pamokslus!” Kunigas išstyrino iš sakyklės nepabaigęs skaityti gromatos. – Žmonės patįs jau pradeda pažinti savo nevydonus ir priešintis prieš jų judošinius darbus.

¶ Sziame numeryje aplenkiamie dau-

gelių „Kovos“ skyrių, iš tos priežasties, kad priversti tapome užpildyti jų vietą reikalais partijos.

Reikaluose L.S.P.A.

Philadelphijos 1-ma kuopa LSPA., mėnesiniame susirinkime 12 rugšėjo, apsvarsčiusi įnešimus 4-tos ir kitų kuopų mūsų partijos, sekančiai apie kiekvieną skirsnelį nusprendė:

1. Geidžiame, kad partijos ir redakcijos atskaitos būtų garsinamos kas mėnuo.

2. Kadangi mes vietiniai „Kovą“ gauname nuosekliai, su laiku, tai mes atkėlimą ankstyvesniai išleidinėti laikraštį nė nereikalaujame. Jeigu didžiuma mūsų draugų, gyvenančių kitur ir negaunančių su laiku, prieš nedėdienį, laikraščio reikalus išleidinėti ankstesniai, mes mielai ant to pristojame.

3. Presos komisijos išrinkimui mes pritariame. Vien tik geistina būtų, kad išsiaiškintų tosios komisijos uždaviniai ir ką ji turėtų veikti. Apie tai, tikimės, neatsisakys kas nors iš mūsų sumanesnių draugų parašyti į „Kovą“ arba ir pati redakcija gal paaiškys. Kiteip, išrinkta komisija pasilikis bergždžiu sakiniu.

4. „Kovos“ pavienių NN prekė negali būti numazinta patol, pakol nebus numazinta visa laikraščio prenumerata. Kiteip išeis prenumeratoriams skriauda, nes pavieniais perkantieji gaus daug pigiau.

5. Numazinti „Kovos“ prenumeratą mes nelinkėjame. Kas neskaitys už 2 dol., tas neskaitys nė už pusę dolierio. Numazinus prenumeratą, susimazys redakcijos įplaukos ir visa našta guls ant partijos. Gal vėliau bus galima ir numazinti. Bet ne dabar, kada viską tik pradėjome, viskas teip silpnai ir lėtai einasi. Pagaliau apie tą peranksti ir šnekėti. Bus ant to Seimai, bus laiko. Jeigu kuriems draugams nesiseka pardavinėti „Kovos“ atskirus num. po 5 c., tai tegul juos parduoda, po kiek gali. Neprošalį ir dykai padalįt, by tik platinti tarp žmonių sveikas nuomones.

6. Vietoj numazinimo prenumeratos, mes trokštume, kad velik pasididintų laikraštis. Velytume, kad ir visi mūsų draugai tuom karštai rupintųsi. Tam reikia darbštumo: platinti laikraštį, rašyti į jį straipsnius, žinutes; rinkti apgarsinimus ir skaitytojus. Tai, vadinas bus broliškas darbas visų už visus.

7. Pritariame Naugatucko draugų reikalavimams vesti „Kovoje“ žodynėlį. Bet velytume, kad to dalyko nesukrautume ant redakcijos, kuri, kiek mes žinome, prislėgta darbais apie laikraštį ir mažai turi dirbančių rankų. Yra juk ne

maža sauželė inteligentų, kurie kiek iki šioliai buvo žinoma, yra linkę prie socializmo arba ir aiškiai jį išpažįsta. Geistina, kad ir jie pradėtų nešti savo grūdėlius, kad savo vardą inteligentų prirodytų gerai dėl visumėnės darbas.

8. Pritariame Meadvilės draugams, apie įtaisymą tokių krasos (pačtos) kortelių, kokias vartoja kiti socialistiškai laikraščiai. Tos kortelės turi būti atspaudintos ir išsiuntinėtoms ne tik kuopų sekretoriams, bet ir kitiems žinomiems žmonėms, kurie pardavinėdami jas žmonėms po 25 c. ar daugiau, rinktų „Kovos“ skaitytojus ir tuomi lengvytų mums visiems darbą, platintume socializmą visi, ne tik lauktime kad rastųsi kokie nors tam tikri jo skelbėjai-apaštalai.

Ant galo išreiškėme simpatiją vietiniam „Liet. Neprigr. klibui“ jo užmartyne įkurti didelį knygyną. Mėnesinių įplaukė šiame susirinkime \$ 1.80.

Kuopos Sekretorius M.F. Milianckas,
915 Parrish str.

8 IX 05 Godotina Redakcia!

„K o v a“

Sziumi prisiunčiu nutarimus 12 Kuopos LSPA. iš Springfield Ohio, kuriuos neatbutinaj reikalaujame pagarsinti mūsų Organe „Kova“ Žodis i Žodi ne iškreipiant teksto arba turinio.

Nutarimas

12 kuopos Lietuviu Socialistu Partios Amerikoje nuog 3 rugšėjo 1905 metu. Mes sonnarei 12 kuopo Lietuviu Socialistu Partios Amerikoje ant atsibuvusio šendien susirinkimo vienbalsei nutariame išreikštė papeikima mūsų Organų „Kova“ dielej sekančių priežasčių: kad ji vazioje savo viežiemis, o ne rupinas partios reikalais.

1. ane matite anie koku atskaitu, anie pakvitavimu inėsimu Kuopu kon neatbutinaj turietu garsintu Centrališkas Komitetas par savo Organa, bet matoma iogiei Centrališkas Komitetas mažai rupinasi savo uždėvimu, kad visa paduoda ant valios p. Redaktoriaus, pv. Sekretoriaus anie io darbu visiškai negirdiet anie „bambt“ tiktai pasidėkavoint apgarsinimams Redakcijos dar gauname žine iogiei is gvoiva, o vienokiei jis niemaž nesirupina savo uždote. Istoima nauiu Sonnariu negarsina per Organa kas buti gieistina noris Litaromis kaip tai daro kiti Organai.

2) Musu Organas prisilaiko baise Despotizmo: jejuu Sekrerius kuopos Suklido pagarsinime Susirinkimu kuopu Organas daro užmetinieimus p.v. Kur? ir Kadu? kamgi svieta jokint kaip ant mie-ta pamaut, nes Redakcia gieri ai žina adresus Sekretoriu ir galietu klaidis atitaisite ne darant Užtemiimu Organe; jug

tokius apgarsinimus patropjtu atlikte ir gieras „Katalikas“.

3) Organas prašo prisiuste žinutes apei darbiniku kruticima; vienokiei gal tos žinutes ira reikalingos kitam tikslui nes ios niera rašitos Naujoko. Tas jau gana patirta, p.v. darbai musu kuopos atlikti 6 Rugpūčio ant atsibuvusio mienesinio Susirinkimo tapo pagarsinte trijose Laikraščiose: „Kova“ „Lietuva“ ir „Vienibe“ pašalinei Laikraščiui kuriems vienbalsei ištariame širdinga vieša aciu! nes je meilei Suieme musu korespondencias ir teikiessi patalpinte jas: „Lietuva“ N. 33, „Vienibe Lietuvniku“ N 33 O musu Organas ne pagarsino ne tiktai Korespondencios bet ir dienos ir vietos susirinkimo kuopos, kuris tapo prisiunstras.

4) Tas kad Organas vazioje Savo kieleis, ne uzsiema Studiavimu Politisko Ekonomios, kas butu linkietina kaip Socialistiskam Organui bet užsijema kokieis tenai Poteriais Kapitalistu kas n atueša iokios naudos musu mieriams tuomi dar ižeidžia iausmus nekuriu sonariu nes mes turime rupinties kad kietumeme savo Poterius. Organas j sondarbinikai gal pasieme taktiku Kunigo Miliuko nes isai išmislin rius Dr. J.Szliupo.

5) Chicagos 4 Kuopa LSPA akyvus inėsimus ir mes pritariame jos skiriose

6) Negieistina butu iversti Carukus musu organe ir visoi tadu prisieitu vazioti vieziu vieziem, iokios tvarkos nebutu nes musu Organo vietoi skiebimo brolistes ir meiles neapikanta tarpe musu Partios.

7) Nekurie sonnarei skundziasis iogiei negauna visu NN. organu „Kovos“ Istoio kuopon nauii Sonnarei A Bučinska 28 N. Spring str. Springfield Ohio. ir Jonas Vizgaitis 515 E. Springfield str. Dayton Ohio.

Prezidentas S.Dorambrauckas
Sekretorius K.P.

P.S. Susirinkima Bielskis kas pirma nediele, Kuopos atsibuva Spring str. Sprig mienesio po N. 28 N. Prieraszas Red. Sigfield, Ohio. Bielskis.

tos kuopos draugijos. - Išpildydami 12 „nutarymu draugų norą, patalpinome ros. Ka „Kova“ neiškreipe nė vienos literišnie mes ten matome? Papeikimus 1. Kinimus. Už ką? Sztai už ką: „Kova“ vaziuoja „savo vėžemis“.

2. Nematyti atskaitų nė pakvitavimų.

3. Centr. Komitetas LSPA. mažai rupinas savo „uždėvimu“.

4. Centr. Kom. viską paduoda ant redaktoriaus valios.

5. Sekretoriaus [kuriojo?] darbų negirdėt a nė „bambt“.

6. Negarsina įstojimo naujų sąnarių „nors litaromis“ (turbūt po vieną litarą?)

7. Mūsų organas prisilaiko „baisaus despotizmo, nes daro užklašinėjimas „kur ir kada“.

8. Organas prašo prisijusti žinučių apie darbininkų krutėjimą, bet...

9. „Lietuva“ ir „Vienybė“ pagarsino darbus 12-tos kuopos, nuo čios ragpūčio, o „Kova“ ne pagarsino, už tai yra pirmiesiems širdingai dėkavoama už „meilų suėmimą“ korespondencijos.

10. Organas vietoj studijavimo politiškos ekonomijos, kelbimo brolystės ir meilės, užsiima pirmu neapykantos tarpe partijos. Organas talpina kapitalistų poterių: Organas ir jo sądarbininkai pasismė kn. Miluko taktiką, etc.

11. Tų sąnarių negauna „Kovos“ ir „Vienybės“ 12-ta kuopa negeidžia įvesti į sąnarių ir carukus organe ir visoj partijoje.

Už netinejimai nors visai be pamatų, už prieštaringi tyrimai, už tyrimai, kurie iš šalies žiurinėjam galės patalpa, už dideliai svarbiais ir rimtais. Todėl padėsime ant kiekvieno poeikiui atsakoti. To reikalauja įžeidžiamų žmonių, darbas, reikalauja gerovės ir augimo mūsų partijos, reikalauja teipgi ir visumenė.

1. Kas tavo... ir vaziuoti „Kovai“ „savos vėžės“ ir vaziuoti vėžėmis 12-tos kuopos, ikišiolei redakcija nežinojo. Nežinoji „vėžių“ ir dabar, nes draugai 12-tos kuopos jų neparodė. Pasikakino išniekinimais.

2. Atsakaity ir pakvitavojimų tik tas nematė, kurs jų nori matyti. Kad atsikaitos garsinasi kas 3 mėnesiai, tai čia kaltė ne redakcijos, bet Seimo, kurs nenorėdamas organo pripildyti skaitlinėmis, padavadijė tą atlikti rečiaus. Vėliaus ir redakcija įpatyrė, kad finansai kas mėnuo arba kas savaitę garsinti yra daug parankiau ir mažiau darbo. Tas 12-tos kuopos nupeikimas prasiguli prie rimtų nutarymų, kokių onė kito kuopos. Maišyti su „nupeikimais“, kad tik padidint „kaltybes“ redakcijos, tikslas ne pagirtinas.

3. Ar gali redakcija atsakyti už „nesirupinimą Centr. Komiteto savo reikalais“? Jeigu teip, jeigu už ydas vieną, galima peikti kitus, skatinti vienus prie atsakymo už kitus, – tai už Centr. Kom. atsakyt turėtų ne viena redakcija, bet ir kuopos. Jeigu C.K. nesirupina, tai kuopos turi paskatinti jį. Centr. Komitete nėra nė vieno, kurs galėtų gyventi oru. Visi vargo pelės. Dirba už kashį duonos. Ir jeigu pirmais metais mūsų partijos gyvavimo nėra atlikta tiek, kiek ki-

tų butų socialistų partijos pasiekė per dešimt metų, – tai ar galima ką kitą kaltinti, kaip tik tą, kad mes pervėlai pradėjome organizuotis. Bet viskas ateis savo laiku. Bėgant metams, laipsnis po laipsniui kils ir darbininkų susipratimas, lavinsis jų nuomonės, bus iš ko išrenka gerus vadovus, darbščius agitatorius, pasišventusius apaštalus už reikalus vargdienių. Sziandien to dar nėra. Visi pripausti. Visi neturi laiko. Visi iriasi per bangas vargų. Ko tad norėt daugelio per tą trumpą laiką? Jeigu norime ką paraginti, paakstinti prie darbo, tai tik draugiškais nurodymais viens kito klaidų, apsilaidimų. Bet ne papeikimais, ne išniekinimais. Saugokimės įžeidimų žmogaus, nes ir mes patį esame žmonės; mes patį jų nemėgstame. Tas tik atmuša žmogų nuo darbo. Žmogus yra tik žmogumi, o ne angelu. Angelai nusidėjo. Žmogus nusideda.

4. Ką Centr. Kom. padavė ant redaktoriaus valios – 12-tos kuopos draugai nenurodė. Pasikakino išniekinimu.

5. Už sekretorių darbus redakcija neatsako. Tai vis yra dedami dažai, kad redakcijos „kaltė“ būtų juodesnė.

6. Apie garsinimą „Kovoje“ naujai įstojusių sąnarių dar niekad nebuvo kalbėta. Nebuvo užsiminta nė Seime. Trumpas buvo laikas. Tą reikėjo paduoti, kaip įnešimą, kaip kitos kuopos daro, o ne dėti į juodinimo skyrį. Čia nėra niekeno kaltės, tuom labiau čia negalima kaltinti redakcijos. Savomis „vėžėmis“ ji nori vaziuoti. Kaip kuopos nutars, teip ir pasiliks. Nutarymai augis partija, juodinimai ypatų ardyš ją. Tebuni nutarymų kuodaugiausiai. Tebuni priedai ir papildymai prie nutarymų. Tai bus vis medega mūsų programui, bus metmenis darbavimuisi Seimui. Darykim įnešimus, o sergėkimės ardyš partijos!

7. Jeigu kada redakcija užklausia rašėją: „kur ir kada?“, tai tas visai nėra despotizmu, nė „baisum“ despotizmu. Nieko stebėtino nėra užklausti, jeigu rašėjas ką prisimiršo ar skubotai aplenkė. Tas yra daroma dėlei nurodymo kitiems, kad vengtų tokių klaidų, kurios – daleiskim, apgarsinimuose susirinkimų neparodo vietės ir dienos. Redakcija nors ir žinotų kuopos viršininkų adresus, negali vienok žinoti, kada ji laiko susirinkimus ir kur. Jeigu nėra speciališka tas garsinama, k.a. Chicagos ir Philadelphia's kuopų. Redakcijoje nėra ypatos turinčios pranašo gabumą. Mēs dabar prisiminėm, kad sykį 12-tos kuopos susirinkimo apgarsinime padėjom klaustinį. Tai buvo 9-ame n. „K“. Bet visai nesitikėjom, kad už tą draugai supyks. Jeigu butum žinojė, butum tyčia aplenkė.

Visur tas yra priimta daryti, argi 12-ta kuopa savo organą apmautų savo cenzuros apynasriu?

8. Kuom galima yra darodyt, kad organas mėgsta žinias tiktai nuo Naujoko? Dar taurė juodylos ant redakcijos!

9. Visų kuopų nutarymai ar šėip jau pranešimai visumet tilpdavo „Kovoje“. Už tai labai mēs nusistebėjom, kad 12-ta kuopa savo pranešimus patalpino „Vienybėj“ ir „Lietuvoj“, ir davė tiems laikraščiams užsipelnyti pagyrimą, o mums jo neprisiuntė ir tuomi suteikė mums progą gauti nuo 12-tos k. devintą papeikimą. Teisybė, kad mēs galėjom perspaudivinti korespondenciją iš „Lietuvos“ ar „Vienybės“, bet kodėl draugai nesiteikė parašyti apie savo darbelius organan? Juk kiekvieno kuno sąnariai šelpia tik savo kuną, jį peni, jį rėdo, jį veda. Kodėl su Springfieldo draugais einasi antraip?

10. Jeigu organas ne ikvalios užsiima politiškais reikalais, tai tas yra dėl to, kad dar nėra išsidirbusių sądarbininkų, o redakcija turi atlikti labai daug darbų iš laikraščio techniškos pusės; čia reikia dirbt darbai: ir zeceriaus, korektoriaus, rinkėjo apgarsinimų, kolektavojimo už juos, vedėjo knygų ir korespondencijos kaip redakcijoje, išleistuveje teip ir reikaluose partijos. Czion tas pats yra redaktorius ir šlavėjas, ir pasiuntinys, – žodžiu visi darbai, išimant statytojų strai-psnių, reikia atlikti vienam, dirbant per dienas ir naktis ir net šventes... Toks sunkus padėjimas tur but ne iš noro partijai kenkti yra kenčiamas. Ne dėl noro sėti n'apykantą partijoje čia žmogus vargsta, kaip draugai springfieldiečiai neteisingai primeta. Kiekvienas gali ateiti ir persiliudyti apie redakcijos sąlygas ir tada atleis trukumus kitų pasių. Patį springfieldiečiai atims tada savo žodžius atgal, nes jie įžeidžia ypatas, įžeidžia žmones, kurie dreba už kiekvieną išleidižiamą partijos centą. Jeigu partija išsigalėtų užtektinai pasamdyti darbininkų, būtų iš sykiu įtaisiusi išteklingą spaus-tuvę, tada galima būtų reikalauti daugėsnio ir nuo redakcijos. Bet ne dabar. Dar užmeta draugai spr. kad „Kova“ įžeidžia partijos narius su kapitalistų poteriais. Ką ant to atsakyt? Juk socialistai veda didelę su kapitalistais kovą. Ar tad nevalia pasijuokti iš ponų, kurie ištikro kito dievo neišpažįsta, kaip tik dievą-auksą? Jeigu išjuokimą kapitalistų tuli nariai priėmė už įžeidimą savo jausmų, tai matyt, kad tie nariai savo reikalus ir savo luomą jungia su kapitalistais, jie nėra socialistai, jie piktinasi jeigu kas užgauna jų priešą. – Geistina ir labai geistina būtų, kad draugai sprin-

„KOVA“

Lietuviu Darbininku Laikrasztis.

„KOVA“ iszeina kas pėtnyczia.
Kaštuoja ant metų \$2.00
ant pusės metų — \$1.00
ant 3 mėnesių — 50 c.
Europon — \$2.50.
Visokiuose susinesimuose turi but adre-
suojama sziaip:

„Kova“
412 Siegel St.,
Philadelphia, Pa.

Apgarsinimai mokas:

Sykis už colį — 50 c.
Mėnuo už colį — \$1.00.
Metai už colį — \$10.00

„KOVA“ The Lithuanian weekly, publi-
shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 412
Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50
One inch one month \$1.00
One inch one year \$10.00

Subscription rates;

One year \$2.00
Six months \$1.00
Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“
412 Siegel Str.,
Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905,
at the post office at Philadelphia, Pa., under
the Act of Congress of March 3, 1879.

gfildiečiai išreikštų aiškiau savo nuomo-
nes. kaip jie supranta sėjimą n'apykan-
tos ir Miluko taktiką? Tas reikalas bus
perduotas ateinančiam Seimui ir reikė-
tų, kad tenai broliškai susiprastume. Be
to tai ištikrųjų gali užgimti n'apykanta
ir kun. Miluko taktikos vaisiai. Bet ta
taktika bus įvesta visai ne nuo redakci-
jos. Įvykimui tokios taktikos labai pasi-
džiaugs pats Milukai ir kiti darbininkų
priešai. Bet kas tam bus kaltas?

11. „Kova“ visiems yra siunčiama,
kurių tik žinomi yra adresai. Daugumas
sąnarių persikilnoja vieta iš vietos ir a-
pie tą nepraneša iš anksto, su laiku, nė
redakcijai nė išnešiotojams laišku. To-
kiu budu daugumo laikraštis dingsta ar
ba sugrįžta atgal. Ar galima tame kal-
tinti redakciją? Greičiau pačius kaltin-
tojus, nes per savo nerupesį priverčia
siuntinėti po kelisvok tuos pačius NN. ir
daro partijai kaštus, lobina ne partiją
tik kompanijas ir dar suteikia dažų „kal-
tybėms“ redakcijos.

Kas kišasi apie springfieldiečių drau-

gų išsireikšimus, kad nenori cenzuros ir
carukų partijoje, tai mes nurodėm, kad
patis draugai nori uždėti ant organo cen-
zurą saviškę. O jau iš kur paeina cenzu-
ra, tai nestoka ten ir cariško elemento.

Berods tai bus ilgas ir aštrus atsaky-
mas, bet draugai mūsų partijos atleis-
mums už tą. Juk pripažįs kiekvienas,
kad ant tokių apkaltinimų negalima ty-
lėti. Geriaus yra pažiūrėti apkaltini-
mams į akis, negu nuo jų slėptis. Ak-
gal daug yra klaidų ir iš mūsų pusės,
daug ydų, kurių nė vienam nestokstą,
bet reikia prisimint, kad per tokį trump-
pą laiką, tokiose sunkiose sąlygose, ge-
rai išsidirbti sąvaitiniui laikraščiui be-
veik negalima. Geriausių norų neužten-
ka, jeigu iš visur spaudžia stokos, neda-
tekliai. Kiti laikraščiai ėmė laiko išsi-
dirbti desėtkus metų ir buvo įdėta į juos
kapitalas. Pas mus nėra nieko, tik ener-
gija, darbštumas ir tvirta mūsų burelio
viltis į pradėtą darbą, tik pasišventimas.
Negriaukime nors to, ką pastatėme! So-
cijalistiškas laikraštis įkurti tai ne juo-
kai. Už taigi jį slaugykime, o gnaibyki-
me. Jeigu netinkama redakcija, galima
ją permaintyti. Bet tai galima atlikti per
Seimus, o ne per apjuodinimus išėst, nė
Miluko taktikomis...

Internacijonalas. (Taryvatinė)

Pakilk, varguos sužavėtoji,
Pasaulė alkanų vergų!
Kerštu liepsnok, širdie liūdnoji,
Mesk prakaismą ant kraugerių!
Tą spausmo svieta išardysim
Iš pat jo pamatų — ir tuo
Mes naują svieta pastatysim:
Kas buvo nieks, tas bus viskuo!
Tai jau bus paskutinė
Mūsų kova prieš skriaudas!
Internacijonalas
Mums laisvę tikrą ras!
Nė Dievs, nė ciesaoriai, nė ponai
Mus iš tos peklos n'išvados!
Per mus pražus tik mūsų tyronai,
Vienybė mūsų mums laisvę duos!
Kad priespaudą sutrinti kieta,
Kad amžinai sutrikt skriaudas, —
Reik rankoms mums apjuosti svieta,
Suvienijus vietas tautas.
Tai jau bus paskutinė ir tt.
Tik viso svieta darbininkai, —
Ta darbo armija; — tur but
Tikrais, bendrais vien savininkais,
O dykaduonjai tur pražūt!
Ir jei perkūns trankys pasaulį
Biaurių tyronų, kraugerių —
Mums vis neliaus žibėjus saulė
Švieša bendrų mūsų pažvalgy...
Tai jau bus paskutinė ir tt.

Patėmijimas.

Brooklyno, N.Y. vietinė LSPA. kuo-
pa, per „Kovos“ 18 n. pakelia klausimą
kašlink padalinimo auku ant revoliuci-
jos per Cent. Rev. Sz. Kom. Rods kuo-
pa pati vardan savęs gali svarstyti ir iš-
reikšti nuomones, kaip patinka; vienok
kokią tiesą turėjo ir vardan vietinio rev.

komiteto užprotestavot, kad ant tos die-
nos net nebuvo joks susirinkimas revol.
vietinio komiteto ir niekur nebuvo ap-
arsinta? Įdomiausia, kad už revoliuci-
jovierius pasirašo, vietinės kuopos sek-
retorius J. Verbyla, kuris visai nepriguli
prie revoliucionierių komiteto.

Sąveiks Brooklyno viet. rev. komiteto
J. Naujokas.

Žodis draugus Partijoje.

Malonys draugai!

Jau baigiasi trečdalis meto, kaip mų-
sų partija įkurė sav organą „Kovą“, o
su tuom drauge ir viuntelį lietuvišką
laikraštį Amerikoje, tars drąsiai praū-
neko už darbininkų žmųjų reikalus.
Teisybė, kad dar nedaug kas svarbaus
buvo „Kovoje“ parašyta, bet dėjus vi-
sus numerius nuo pirmojo, pervertus vi-
sus juos, matosi, kad dalis darbo, ko-
už išlaisvinimą proletarijato, yra at-
Reikėjo dar daugiau padaryti. Be-
gali padaryti viens-du, kur darbas
tų? Negalima reikalauti negalimo.
dakcijoje tėra du žmonės: vienas ket
kitas... kitas viską turi padaryti.
reikalinga prie vedimo laikrašč
namas redaktorius gal aštuoniūti
dalius dienos laiko praverčia ant atsaki-
nėjimo laišku, ant taisyms ar garsiniū,
ant kolektavojimo už juos ir kitų, ant
kitąsyk visai tuščių, bet ne išsvengtinų
ofiso reikalų. Du dešimtdaliai laiko pa-
lieka ant redagavojimo „Kovos“.
Rei-
kia mislyt, ką per tą laiką galima pers-
kaityt ir parašyt! Korespondentų veik
nėra.

Pats išleidinėjimas laikraščio tria-
iš visų pusių. Pirmiausiai reikė-
syti spaustuvę, supirkti visokius reika-
lingus daiktus. Jau tas vienas reikare
nesuskaitytinus žygius ir perauglėzė daug
laiko, — laiko dienų ir naktų. Dar ir da-
bar ne viskas yr, ko reikėtų prie paran-
kaus susatymo gero laikraščio. Bet jau
galima šėip-ne-teipai vargti, su vilčia, kad
tolynlinkui viskas susidavadys, pasige-
rįs...

Aš kalbu tiesiai, kalbu nuo širdies.
Jokių vinių lojimų pakulomis nemėgau ir
nemėgstau. Nenoriu teipgi, kad manę kas
girtų, ar išreikštų kokią nepaprastą pa-
guodėlą. Dirbu, kiek pajėgia mano spē-
kos ir dvasia. Dirbu net perdaug. Ne-
dirbu tik tada, kada miegu. Gulu ir ke-
liuos kada viskas tyku esti ant gatvių.
Ir net mano moteris ir vaikai dirba. Pa-
rėjus ekspedicijos dieniui lanksto laikraš-
tį, klijuoja, adresuoja. Kiteip jau niekaip
nesuspėtum su laiku išsiuntinėti.

Tarnauju partijai su uoliausiu pasi-
ventimu. Partijos reikalai tai reikalai ir
rupesčiai mano. Aukauju tiek, kiek tu-

riu.
Ju
ranki
vietą
nam
Te
žodzia
draug
rus no
imtum
nesubi
+ Spri
mane,
cenzo
mane
už ne
kė už
kurius
jau sei
tojo (
siustus
so“ re
Už
prie la
tai, ka
pečių i
lima su
drauga
mano l
Ne,
man ka
Jeigu
kyti sa
zura, k
straipsn
tai as p
daugiau
kaip ir
kio ten
Jeigu
galėtų u
sutverki
gas, ne
nuo ryto
kant ve
„biznių“
laikymu
te, tai d
va, pačia
kite vien
savo lail
pasijuok
jiems. N
kad toli
„Kova
vime. Ir
nors juda
link. Ka
Jeigu „K
Jeigu ma
narys kly
me, ko si
mums pa
kad tas ne

riu.

Juk gambiaus žmogus turi tiktai dvi ranki ir dvi koji. Jeigu nueina į vieną vietą, tai kita tampa apleista. Nė vienam nėra ilgesnės dienos nė nakties.

Tečiaus nereikia mislyti, kad aš tais žodžiais noriu Partijai guostis. Ne, mieli draugai. Aš tik noriu to, kad mano gerus norus ir trisimus dėlei Partijos, primumet geru žodžiu, o man atiduotumėt nesubiaurintą mano vardą.

Springfieldo, Ohio, draugai išvadino mane „ypatoje „Kovas“, caru, despotu, cenzorium ir kunigams lygiu. Nupeikė mane už sėjimą neapykantos Partijoje, už ne „studijavimą“ socializmo; nupėikė už talpinimą „Kovoje“ straipsnių, kurių kitų šalių socialistai parašė ir jau seniai, seniai savo literaturoje suvaratojo („Ponų poterius“ išverstus ir prišlystus iš mus broliško organo „D. Balso“ redakcijos)!...

Už Partijos neišsigalėjimą pastatyti prie laikraščio daugiau darbininkų; už tai, kad neesant laiko, kad nešant ant pečių našta Partijos ir išleistuvės, negalima suspėti ką nors geresnio parašyti, draugai suverčia visą viedrą srutų už mano kaklo...

Ne, draugai! Atkartoju: atiduokite man kas yra mano – nesuteptą vardą.

Jeigu Liet. Soc. Par. Am. norės užlaikyti savo organą po tokia partijos cenzura, kaip kad nepavilijimas talpinti straipsnelių, panašių „Ponų poteriams“, tai aš pirmutinis iš jos išstojau. Aš daug daugiau branginu laisvę savo nuomonių, kaip ir kiekvienas socialistas, negu ko kio ten redaktorius-pastumdėlio suola.

Jeigu norite, draugai, kad „Kova“ galėtų nuosekliai išguldinėti socializmą, sutvarkite laikraščiu normališkas sąlygas, neverskite redaktorius bėginėti nuo ryto iki vakaro po spautuves, jieštant vežimų, jieštant garsintojų savo „biznių“, žodžiu, – jieštant šaltinių palaikymui laikraščio. Jeigu to neįstengiate, tai duokite laiką laikraščiu palengva, pačiam per savę išsiplėtoti. Pasirinkite vieną iš dviejų. Bet nevaržykite tik savo laikraščio žingsnių. Nesibijokite pasijuokti iš savo priešų, nepataikaukite jiems. Nesibijokite, teipgi, ir apie tai, kad toli nenužengtumėt.

„Kova“ iš kelio neklysta, tik mes stovime. Ir per tai mums išrodo, kad kas nors juda, mainosi, kreipiasi nuo mus link. Kas tai yra „Kova“? Juk tai mes. Jeigu „Kova“ klysta, tai mes klystame. Jeigu matome, kad kuris nors mūsų sąnarys klysta, kodėl mes tylime? Rodykime, ko stoka mūsų broliams, ko stoka mums patiems. Negana yra pasakyti, kad tas negerai. Reikia ir parodyti kas

gerai.

Nesibijokime užrūstinti mūsų priešų. Męs sakome: studijuokime socializmą. Kas yra socializmas? Yra darbininkų prisikėlimas o ponų myris. Kodėl mes bijome straipsnelių, kad neįžeisti tų, kuriuos myriop smerkiame? Juokai tik. Dar ponai iš „poterių“ rasi neįsėidė, o jau mes siaubiame. Tas parodo, kad mums reikalai ponų apeina geriau, negu savō. Pasakys gal kas, kad tuomi atbaidysim nuo socializmo tamsius žmones, išgėrusius religijų manijomis. Tas netiesa. Męs kalbame ne už žmones, ne socializmo labui, bet parodome, kad tas įžeidė mūs pačius. Męs apie kitus negalime teip greit žinoti, ką jie apie ką mano. Iš tikrųjų, tai męs patys pasibaidėm mūsų pačių darbo; niekaip negalime atsiveikinti su amžiais vilktais retėžiais; jie teip jaugė į mūs sąnarius, kad dar bijome net jų dasytėti, – tas daro mums skaudžias opas... Tas labai suprantama. Bet, mieli broliai! Minėkite tą, kad geriau dešimts kareivių šventai atsidavusių ginimui savo idejų, negu šimtas kokių svyruojančių, gatavų pereiti ant bile pamasiuimo ar pagrasinimo į priešų eiles. Išmintingas nesupyksta ant popieros, skaito, svarsto, mąsto, ir jeigu randa ką negero, ima pluksną ir parašo kritiką, išrodo klaidas, nurodo gerumus. Vengia karščiavimųsi, mislija šaltai; kalba žmoniškai, nesiplusta. Tokio žodis sveria tukstančio klykavimus. Tokie tveria istoriją, veda žmonių prie tobulumo.

Taigi, mieli draugai, vietoj rugojimų ant „Kovas“, velik pasistengkite į ją kuodaugiausiai rašyti straipsnelių, priduoti žinučių; pasistengkite kiekvienas pritraukti nors po vieną draugą į LSP A., prikaltinti vieną-kitą skaitytoją, kad tuomi didintųsi Partijos materijalškos spēkos, ir kad galima būtų greitai padidinti organą, priduoti prie jo išleidinėjimo daugiau rankų. Tada įvyks tas, ko jūs dabar reikalaujate, o kas yra tečiaus negalimu. Jeigu pažvelgsite į dalykų stovį teisinga akimi, tai pamatysite, kad redakcijoje kaltybės nėra ko jieškoti. Ji yra mūsų partijos biednystėje. Czia reikia darbo, o ne erglių. Jeigu nedirbsime, tik vaidysimės, tai greit mūsų laikraštukas, su tokiais vargais įkurtas ir jau gerokai išdirbtas, turės užgesti.

Su broliškais sveikinimais”

Centralinis organizatorius LSPA.

J. O. Širvydas

VISU ŠVENTE.

(Iz Varszanos atsiminimų.)

(Užbaigu žr. „Kovas“ nr. 12.)

Didžioji alėja pilna žmonių, vaikščių-

jančių tai ant šią, tai ant tę; vieni greitai ėjo jieškodami takelio prie savo pažįstamų kapų, ant kurių turėjo dar uždėti vainiką, žvakutę, lemputę su lajum, leliukę; kiti jau atlikę tas savo ceremonijas, lyg prijausdami, kad dušėlėms jau palengvėjo, be jokio rūpesčio sau lengvai vaikštinėjo, smagiai iš šalies žvelgdami į gyvuosius, arba į gyvąsias...

Tame tarpe eina keturi vyrai. Eina ir jie lengvai, išlėto – matyt, atlikę savo darbą, – bet nesidairo, kaip kiti. Ypač du, pirmiaus einantieji, visai rokmoniai ir patyka tarp savęs kalbėjosi, nė nedirsteldami į kairiąją pusę, kur galima su tik tarp pracinančiųjų ne vieną gražią ypatą...

Iš šitos pusės išsigrudo augštas, liesas, balto veido vaikinai ir šypsodamos artinosi prie vieno besikalbančiųjų; matydamas, kad tasai ju nepasergejęs traukia pro šalį – šuktelė: „Panie Michalski!”

Atsigrįžė petingas, žemas, juodais usais vyriškis, turįs apie 40 metų. „A, Litwinek!” – tarė jis nuvijęs nuo savo veido rokmonumą.

Pasisveikino.

– To nasz Litwinek... – pasakė Michalskis savo draugams, kada „Lietuviukas“ su jais sveikinosi:– Nowicyusz – pridurė jisai juokdamasis.

– Ar buvai, tamista, tę? – paklausė Lietuviuko.

– Kur?... Kad aš da tik tik-ką atėjau.

– Teip!... No-o,– kodėl teip vėlai?

– Aš jau seniai atėjau; tik laukiau jus. Stovėjau, stovėjau tę pas vartus. Žmonės grudžiasi, tai ant šią, tai ant tę, – ir negalėjau jus pasergėt. Mislijau, kad da neatėjot.

– Teip. Tai nė nematei, Joziek, musu kapo? Na, tai eiva – pažiūrėsim.

– Nugi męs susirinkom jau seniai, – einant kalbėjo Michalskis. Giedojom „Raudoną Vėliavą“, „Varšvietę“... Buvo didelis choras. Tvirtai skambėjo po kapines revoliucijinė meliodija... Visi buvom be kepurų... ir ramiai sustoję giedojom.

Neilgai trukus nuėjo juodu pas kapą, kuris buvo apstotas žingėdžių žmonių, ypač moterų. Viens kits priėina, prisigrudžia, pažiūri valandėlę į kapą ir išpa lengva atsitraukia, tylėdamas.

Michalskis su Lietuviuku ir lyg niekadėjai prisigrudę ir žiūri per moterų galvas. Pirmo jo stovėjo jaunytė, graži mergina, kuri atsisuko, kada anas ją netyčia stuktelėjo.

– Co to jest tutaj, panienczko? –

Kas čia yra, paniulaite!– paklausė jis.

– Nežinau, – atsakė ir pridėjo:– Czia giedojo...

—Kas giedoja?
— Ugi vyrai.
— Teip. O ar daug jų buvo?
— Daug. Giedoja su jais teipgi kelios panos...

— Ar dailiai giedoja?
— Labai dailiai.

Vedant Michalskiui su ta mergina šitą dijaliogą, Lietuviukas pro vieno vyriškio pečius perskaitė parašą ant mažos blekės, prikaltos prie medinio kryžpalaikio, papuošto dideliu baltu vainiku su raudonomis laikštelėmis. Parašas buvo tokis: „Jan Katz“, – tiek ir tiek metų gyvenęs mirė tada ir tada.

Ant kapo buvo surangyta ilga, raudona – tartum šviežiu krauju aplieta, laikštelė, su juodomis raidėmis.

Lietuviukas ir Michalskis, viens kitą pasimokindami, pusbalsiai siliabizavojo tas raides, ir išėjo šitoks sakinytis:

„Carizmo aukai nužudyti Varšavos citadėlėje, – Varšavos ir Lodziaus socialistai darbininkai ir darbininkės“.

Perskaitę ir juodu atsitraukė, kaip ir nieko nesuprasdami, giliai slėpdami savo įspūdžius, idant šnipai neimtų sekiot, lyg aniuolai sargai...

Jau buvo pavakarė, ir mėš keli pažįstamiausieji draugai rengėmės keliauti namon. Tik Michalskiui užsiminus, dar nuėjom pavaikščioti po tą didįjį, dar neužkavotą, kapinių plotą, išrėžytą didelėms grabėms ir augštesniais ar žemesniais volais. Michalskis aiškino, kad tū volai – tai užsilikę aptvirtinimai maskolių armijos, kuri, aure, po vadovystę janarolo Paškevyčiaus, bombardavo Pragę. Paskui naktį iš nežinių užpuolus, išpiovė visą Varšavos priemiestį, nepalikdama, prisakius janarolui, nė senelių, nė vestykluotų kudikių.

Tekant saulei Praga buvo tyki kaip didelė-didelė mėsinycia... Karštas kraujas tykiaiai grabėms sriuveno ir garavo augštin. Visur buvo ramu... Tik ant vienos gatvės visaip mėtėsi-daužėsi pašautas senas kurkinas, kurį išvydęs janarolas, sako, teip susigraudino, kad net kelios ašaros jam nuriedėjo per veidą... Ne bereikalo tokiam humanitariškam (žmoniškam) janarolui maskolių valdžia pastatė ant puikiausios gatvės, Krokavos-Priemiesčio, puikų paminklą, su lempoms, kurios šviečia tik jam vienam, kaip ir žvakutės ant kapinių šviečia, arba bent privalo šviesti tik tam velioniui, ant kurio kapo jos pastatytos. Paškevyčiui šviečia „šviesybė amžina“; kapai bent šiandien apšviesti; kodėl-gi vienok Praga šiandien netviska žiburiais? Ji naujai išsibudavojus ant lavonų, pasistatė kur-ne-kur lempas tik savo takams

apšviesti. Kodėl-gi šiandien nepliska lemputės ir ant šitų volų, kaip tū, ant kapų? Pliskės, kada čia bus paprasti kapai... Po vieną lavoną kiekvienam kapė... O dabar čia jie guli gal dešimtimis vienoj vietoj, ir jiems nešviečia. Kodėl? Tiesa, maskoliai... bet vis tik žmonės...

O, – kad teisingai žmonės norėtų paminti mirusiųjų dušias, šviečiant jų pamestoms makštims-kunams, tad turėtų šiandien užsėti lemputėmis laukus ir pievas, kalnus ir klonius, ežerus, upes ir jurias! O kad to nedaro, tai matyt, kad žmonės atmena tik artymuosius, žinomuosius, – ir tik jų dušioms, nors nematomoms, žibina matomas lemputes, nes trokšta tikros joms laimės, šviesos... Dušia-nematoma, išsvajota. Žmonės linkę prie svajonės, bet tą savo svajonę remia ant reališkų, jiems matomų ir artimesnių dalykų. Nelemti tie mokytojai, ką stengiasi juos atitraukti nuo tų reališkų (žemiškų) dalykų ir iškelti į svajonių augštybę! Jie niekad neatsiekia savo tikslo, nes eina prieš gamtišką žmogaus palinkimą – pirmiausia apsižiūrėti apie save, o paskui jau, per matomus dalykus, užganėdinti savo svajones ir tikėjimo jausmą. Nelemti tie doros mokytojai ir oriniai idealistai, kurie atitraukia žmonijos atydą, nuo pirmųjų jos reikalų – materijališkų – ir ugdo vien jos jausmus! Tokiu budu iškelta į šviesią svajonių viešpatystę, žmonija čia, ant žemės, vis ir vis lieka begalinėje tamsybėje ir, užganėdindama savo pirmuosius reikalus, piaujausi, žudosi tarp savęs, veda tamsią kovą už buvį, nematydama, nesuprasdama kaip ištikrųjų pagerinti tą savo buvį ir surėdyti jį teip, kad be žudymosi, be skriaudų, netraukiant viens kitam iš burnos kąsnį – galima būtų gyventi tikroje, neišsvajotoj šviesybės viešpatystėj, – t. y. – čia, ant žemės, įgyvėdinus Laisvę, Lygybę, Brolystę. Dabar – kas?... Draugija!..

O, draugija! Kaip menks tavo kvapas, Kurs turėtų kvėpėti dorybe!... Tu išrodai, kaip didelis kapas, Kur varguoliai suspausti grabe, Kirmynų tųjų privilegijuočių Grauziami, pūva jie nuolatos, Pagumindami krumui dagiuotų Žolynų daug-daug maisto, trašos; Tie san klezda ant kapo, iš kunų Trankia sultis ir žydi žiedai – Žiedais orderių, tįjarių, karunų... O aplinkui ors dvokia gliumais.

Ir tai vadinasi žmonių draugija! Minios varguolių suspaustos grabe... Statyk ant jų kapo lemputes... ir sakyk: „O šviesybė amžina tegul jam šviečia“.. Bet ar prieisi per dagius?... O! šviesybė jau šviečia: minių kraujas sunkiasi iš kapo ir dega raudona liepsna!.. Paliaus merdėję varguoliai, atgims, pakils kaip milžins ir kapas su tais biauros puiky-

bės žolynais išsikirstys į šalis ir sutrupės į dulkes!... Tada bus visų gyvųjų šventė...

*Ir atgims ir žydės tad teisybė;
Melas, prietarai žus tad šviesoj,
Švietas visas sueis į vienybę
Švento darbo valdybėj laisvoj!...*

Teip aš sau mažčiau, kada Michalskis pasakojo apie janarolą Paškevyčių ir anos gadinės revoliuciją. Iš po sunkaus švininio debesio pasirodė nusileidžianti saulė – didelė ir raudona: ji rodo, tyčia tuomi norėjo tą dieną priminti žmonėms, kad ištikro didelė daugybė jų kraujo plūsta ant žemės, o jie patįs, vietoj apšviesti to plūdimo priežastis ir paskui jas prašalinti – šiandien bovijasi lemputėmis statydami jas tū, kur jų nieks nereikalauja...

Raudona saulelė užėjo už apyregės, ir jos raudonis išnyko, kaip kraujo gožimas kada-nors išnyks. Tik nereikia mums nusimjt ir nuleisti rankas, nors ir tamsu aplinkui...

Apleidom kapines ir ejom sau namo. Bet jau nenorėjom mindžioti „ponišką“ purvą – nusisamdėm bričkelę. Vėžėjas kaimietis bailiom akim į mus pažiūrėjo, bet priėmė, ir mėš važiavom, kaip galėjom. Juokavojom sau, niunavom „Raudoną Vėliavą“, vienok nekokia buvo važiotė: išlipus Pragoje, kai-kurie vos tepaėjom: nutirpo mums kojos bevažiuojant. Mat, darbininkui jau ir važiuotam negerai...

J. B.

Biblijografija,

- „Darbininkų Balsas“. Mėnesinis Lietuvos darb. laikraštis, No. 8 (28). Kaina 15 c.
„Akim už akį ir dantim už dantį“. Atminimui užmuštojo urėdninko Matuliancko. Londonas, 05, ps. 8, k. 4 c.
„Šalin kunigai – išdaviai!“ Atsisaukimas Suvalkų gub. LSDP. K—to, 2 ps. 1 c.
„Panaikinkim karūmenę!“ Londonas, 05, ps. 30, k. 12 c.
„Kaip buvo paimita Bastilija?“ psl. 8, kaina 3 c.
„Tautos Selmas ir ketvirtos rugpjūčio naktis“. p. 8 k. 3 c.
„Ką atnešė Selmas?“ Londonas, 05, 15 ps. k. 5 c.
„Kaip prancūzai nužūdė savo karalių“. 8 ps. k. 3 c.
„Rzady demokratyczne“ (Odbitka z Nr. 6 „Echo žyia robotniczego na Litwie.“) 1905, ps. 16.
Visi tie raštai išleisti LSDP, ir galima gauti „Kovos“ redakcijoje prisikūniant paženklinat kainą.
K. Marks... „18-oe Briumera Lui Bonaparta“. 8 predslavioviem Fr. Engelsa. Pervod Kričevskago. Ženeva, 1905. Išč. G.A. Kuklinas. Psl. 123, k. 15 c.
„Rabočije o partijnom raskolije“. Išč. r. s. d. d. p. Ženeva, 05, psl. 9–IV. k. 5 c.

Aukos revoliucijos reikalams.

Pittston, Pa. [per Petrik] Bevardis	35	
	P. Tallšaukas	10
Meadville, Pa.	S. Prusalaitis	25
	Barb. Prusalaitienė	25
	K. Krulikas	50
	Buvo	14.20
	Viso	15.65
Perduota viskas D-riui Šliupui.		

Organi
Sekret
2
Sekret
6
Iščidini
Knigin
P

Philad
koždo
Laisvės
Organi
Chicago
paskuti
je:—300
Organi
Sekre
Shens
mus ka
derystė
Sekre
Cleve
tarnink

Rocm
rugščio
kyti ir
jimai ir

ADR
Norėdam
dalykus, ly
čial, kreip
istovų. Č
14 knopi
0 k. P.
25-tos, 1
15-tos
„KO
meriais p

A. Sider
A. Žvina
Fred. B.
J. Petri
A. Ston
M. J. M
M. Pado
E. Froor
P. Kailiu
M. A. Ig
J. Millau
A. Žimor

Iščidžiam
bina ir ak
sviečio.
Lietuvoj u
Kastuoja u
J. J. I

Dvigalve R
žmonem, iš
nori įgauti
skaito knyg
paradyta K
tuodu žodži
verdantų leč
galima gaut
Rev. V. De
Knogos pre

APGARSINIMAI.

Adresai Centrališkojo Komiteto Liet. Soc. Par. Am.

Organizatorius: J. O. Szirvydas, 412 Siegel str. Philadelphia, Pa.
 Sekretorius susinesimų J. Baltrusaitis 224 E. Main str. Plymouth, Pa.
 Sekretorius turtų S. Gribauckas 60 Dayton ave. Passaic, N. J.
 Išdavininkas — Dr. J. Szliupas. 328 Federal str., Philad., Pa.
 Knygininkas — K. Jonaitis. 1227 Kater str., Philad., Pa.

Susirinkimai.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus kožo mėnesio 2-trame utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Klube, po No. 913 So. 2-nd Str.
 Organizatorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.
 Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai laikomi paskutiniame nedėdienyje kiekvieno mėnesio Azuko salėje:—3901 Auburn ave & kerte 33-th gatvės, 1-mą val. popiet.
 Organizatorius J. Jančauskis, 95 Canalport ave.
 Sekretorius, J. Krūmas, 4556 So. Ashland ave.
 Shenandoah, Pa. kuopa LSPA. nutarė daryti susirinkimus kas dvi nedėli pas kasierių J. Aušurą. Kiekvieno priderstė yra prikalbinti kiek galint daugiau sąnarių.
 Sekret. A. BALTRUSAITIS, Cor. Poplar ir Catharine str.
 Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laiko susirinkimus kas utarniką, 7½ val. vakare, po No. 570 St. Clair str.
 Vardan kuopos, T. BARTKUS, 19 Peck ave.
 ROCHESTER, N.Y. 7-ta k. LSPA., laikys susirinkimą 24 d. rugsėjo, po No. 328 Clifford str. Draugai teiksitės atsilankyti ir pakalbinti savo draugus, nes bus svarbūs pasikalbėjimai ir svarstymai dabartinių Partijos reikalų.
 Užprašo kuopos sąnariai.

ADRESAI KUOPU VIRSZININKU.

Norėdami įstoti į LSPA. arba gauti informacijas apie visus dalykus, tytinčiuos mūsų partijos ir mūsų literatūros, vienatvė, kreipkitės kiekvienas prie savo apygardoj esančių mūsų atstovų. Čia žemiau paduodame jų adresus:
 14 kuopa, V. P. Česna, 731 W. Lexington Str., Baltimore, Md.
 6 k. P. Kailius, 532 Ann Str., Allegheny, Pa.
 25-tos, k. B. Žiurys, Bx. 371, Naugatuck, Conn.
 18-tos k. V. J. Raudonius, Collinsville, Ill. P.O. Bx 205.

„KOVA“ galima gauti pirkt kas subatą, pavieniais numeriais po 5 c., pas šiuos mūsų atstovus ir platintojus raštų:

A. Siderevyčius, 569 Hamilton str. CLEVELAND, O.
 A. Žvinakevičius, 40 E. Center str. SHENANDOAH, PA.
 Fred. B. Vokietaitis, Box 672, SHELTON, CONN.
 J. Petrikys, 1514 Ross Ave. SCRANTON, PA.
 A. Stonelis, 24 West str. NEWARK, N.J.
 M. J. Motėnas, 225 W. Pratt Str. BALTIMORE, MD.
 M. Padolskis, 21 N. Empire Str. WILKES BARRE, PA.
 E. Froomes, 73 Grand Str., Sta. W — BROOKLYN, N.Y.
 P. Kailius 532 Ann Str., ALLEGHENY, PA.
 M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St. PHILADELPHIA, PA.
 J. Miliauckas, 1702 Wharton Str., S.S. PITTSBURG, PA.
 A. Žimontas, 3253 Morgan Str., CHICAGO, ILL.

VIENYBE LIETUVNINKU

Išleidžiamas nuo 1886 metu, kas seređa. Paduoda svarbias ir akivas žinias iš Amerikos, Lietuvos ir viso pasaulio. Noredami dazižinoti apie dabartinį padėjimą Lietuvoj užrašykite „Vienybę Lietuvninku“.
 Kaštuoja ant metu \$ 2.00 Adresuot reikia teip:
 J. J. Paukštis, 224 E. Main Str. Plymouth, Pa.

CARIŠKA MYLISTA!

Dvigalve Rosijos hydra, paprastai caru vadinama, dave žmonem, išskiriant žydus, „liuosybę tikejimo“. Kas nori įgauti tikrą išmanymą, ką ta mylista reiškia, tegul skaito knyga—„KANKINTOJAI IR KANKINTINIAI UŽ MOKSLA“ parašyta Kunigo Vl. Dembskio; nes meginti sutaikinti todu žodžiu, butu biauressniu juoku, negu kalbėti ape verdantį ledą, arba užšalusią liepsną. Knygą [190 psl] galima gauti tiktai pas autoriu:
 Rev. V. Dembskis, 328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
 Knygos preke.....\$1.00.

„LIETUVA“

Savaitinis laikraštis, iszeina kas pėtnyžia Chicago, Ill. Prenumerata Suv. Valstijose, Kanadoje ir Meksike:

ant metu \$ 2.00.
 ant pusės metu \$ 1.00
 Europoje ir kitose viešpatystese:
 ant metu \$ 3.00;
 ant pusės metu \$ 1.50.

„Lietuvos“ redakcijoje galima gauti visokių lietuviszkų ir lenkiszku knygu; czia yra didžiausia lietuviszka knyginyzia visoje Amerikoje. Teipgi „Lietuvos“ redakcija parduoda szipkortes ant geriausių ir greicziausių laivų ir siunczia pinigų į visas dalis svieto geriau ir greicziau kaip visi kiti. Su visais reikalais adresuokite teip:
 A. Olszevskis, 924 33-rd Str. Chicago, Ill.

GRAMATIKA ANGLISZKOS KALBOS

su iztarymu kiekvieno žodžio lietuviszkai—sekancziai: chair (czēr), kedė; face (fėis) veidas; village (vilidž), kaimas ir tt.
 Knyga apdaryta, 147 puslapiai, su prisiuntimu —\$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per „Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,
 Box 15, Station D.
 New York City.

Mokslainė Dėl Visu

Neseniai atkeliavusių iš seno kontro; angliškai, vokiškai ir lietuviskai, — skaityt, rašyt ir kalbėt. Bus paaiškinama kaip vartot kožną žodį pagal gramatikos, kuri pradės išeit 30-tą rugsėjo, kasnedėl po lekciją, knygos formoje ir kaštuos prenumerata iki 30 balandžio \$ 1.00.

Adrisas: J.J. Rickvich, 32 Grand str. Brooklyn, N.Y. [17—20]

TAI DAR GALIMA GAUT — TA — DIDELĮ PAVEIKSLĄ,

kurs labai žingeidus, pilnas svarbios mislies ir juokingumo; Pobiedonos'o misijos ir kaip Japonas Carui kailį engia! Su prisiuntimu tik už 10 c. stampoms, adresuojant:

J. NAUJOKAS,
 Madison Sq. Sta. box 157.
 New York City.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advokatą, kiekviename legališkame reikale, kreipkis pas

Luther S. KAUFFMAN

ATTORNEY-AT-LAW
 1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
 ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

N. GZELEDINAS.

921 S. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Saliunas

Gardys ir szvieži gėrimai; puikus vynas, visokis sznapsas ir likeriai; skanus alutis. Pirmiausia lietuvių užeiga.

AR KRAUSTAISI KUR? eik pas

J. Jakszti

Jis tau perkraustys nors krasztan svieto, perveža forniczius, parduoda malkas; priima apsteliavimus žodžiu ar rasztu. Gyvena:

1331 So. Front Str., Philad. Pa.

PIRMOJI LIETUVISZKA

Mėsinyžia ir Grosernia.

S. ARBASZAUSKAS

1229 So. Second Str., Philad. Pa.

Keystone Teleph. Main 46-84 D.

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, veršzieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži ir rukyti, visokios deszros; teipgi užlaikau miltus, cukrų, kavą, arbatą, suri, silkes ir viską, kas tik yra reikalinga žmogui dėl maisto, ir viskas pigiau, negu kur kitur.

VIENATINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS
 CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanūs szvieži gėrimai: alus degtinė, vynas, likeriai; puikus cigarai.

400 Mechanic str., Camden, N. J.

Bell Phone, 868-x E. Phone, 1033-A

PUIKIAUSIS LIETUVIŲ

SALIUNAS.

Kas sykį čion atsilankys,
 Tas niekad o nesigriaudys.
 Mus Alutis, vynas gardžiausi,
 Cigarai turkiški, gerusi.

Urra visi pas **Mik. Varvuolį!**

333 S. Howard str., arba kampas
 Howard ir Conway, BALTIMORE, MD.

VISI BALTIMORES LIETUVIAI PAS

I. TRASZEWSKY!

kurs ką tik atidarė naują salioną po No. 105—107 W. Barre Str. Šaltas ir gardus alus: kad išsigeri, brolau, tai net per kulnis nudrožia—toks smagus! O tie jau cigarai, tai tik sakau jau—nesvietiška kvėpia. O vėla toks dailus pultebelis pasibovinimui! [12—15]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermentims, baliams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje —
 Keystone Telephne
 Main 48-42 D.

Priima orderius teipgi: Georg Kolsun95S0. Waters

GERIAUSIA APTIEKA.

ZIONS PHARMACY

S. E. Cor. 3 čios ir Christian St., Philadelphia.

Gryni vaistai, nebrangios prekės ir sanžiniszka patarimas visose szakos medicinos. Teipgi mes gelbstime visiems žmonėm jieszskantiem sveikatos.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietu

Parduodame geležinkelių tikietus į visas miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4-tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkviečiame visus lietuvius mūsų vietaučius ir draugus apsilankyti ir persiliudyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEKYŲ

Viskas pagal naujausios mados reikalavimu, geriausi pirkiniai, pigiausias prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas mūsų lankytojams už dyką.

BUK ISZMINTINGAS!!!

SKAITYK

„Vadova in Sveikata“

Jei sergi, tad pirmiausia, kaip kreipsies prie daktaro; prisiųsdamas keletą stampų, reikalauk ir perskaityk su atyda knygą, parašytą Prof. Dr. E.C. Collins

„Vadovas į Sveikata“

didelių 128 puslapių, su koleravotais paveikslais; perstatant visus organus ir slaptas vidurines dantis žmogaus kūno subudavojimo, — ji naudinga sveikiems ir ligoniams.

Toj knygoj atrasi, gal tau dar nereikalingas daktaras, o jei jau be geros daktariškos pagalbos ir gerų vaistų, negali but išgydytas, tai per tą knygą, savo visas silpnybės ligos, kaip per veidrodį permatsi ir aiškiai galėsi žodžiu ar per laišką, savo tikrą ligą kaip ant delno išdėstyt, teip kad geras specialistas daktaras, pasišventęs profesijai gydymo, tikrą pagalbą ir išgydymą suteiks.

Dr. E.C. Collins Medical Institute yra Speciališką daktaras visada ant kožnos ligos, ir visokas vyrų ir moterų ligas paprastas ir chroniškas su geriause pasekme gydo. — Dėl kožno apsilpninto ligoms, Speciališkai vaistai tampa sutaisyti, po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E.C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th Str. New York City.

Offisas atdaras nuo 10 iki 5 po piet; pasilsio dienomis nuo 10 iki 1 p.p.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj; tikras Pain Expeleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daiktai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higijeniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Sneka visokiais liežuviams.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrains, moterims ir vaikams. Susisznėka lietuviškai. Pigijs prekės.

B. RAMANAUSKAS.

938 So.2-nd; Philad. Tel.65-15 D. Market

SALIUNAS.

Čia galima gauti išsigert skaniausių gerimų: šnapso, vyno, likerų, sviežio alucezio ir tt. Kvėpanti cigara užkandžiai per dieną ant stalo.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str., Philadelph., Pa.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vaistus, visokias europėjiskas szaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartujj vyną, Pain expelleri, šviežias dielės. — Užkviečiame visus lietuvius lankytis į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

E. W. Giles.

APTIEKORIUS ANT KAMPO 2-nd ir FEDERAL
Trinerio Kartusis Vynas 1.00
Severos Balsamas .50
Severos Pilvo Bitersas 1.00
Receptus sutaiso ant visokių kainų dieną ir naktį

DR. A. L. GRAICZUNAS,

3202 So. Halsted St. cor. 32-nd Street,
Chicago, Ill.

Jei sergi, nek pas svetimtautį daktarą, su kuriom negali susikalbėti, bet pasiteirauk apie Daktarą A. L. Graičūną. Jėgu negali pats ateit į Daktaro Offisą, pasišauk į savo namus per telefoną Yards 7399 arba 709 Yards, o jei tu pertoli gyvenai, rašyk laišką su aprašymu savo ligos. Daktaras A. L. Graičūnas gydo visokias ligas be skirtumo — vyrų, moterų ir vaikų, o ypatingai paslaptas ir limpančias ligas. Tėgi ypatos įpuolę į panašias ligas, privalo greičiausiai kreiptis pas D-rą A. L. Graičūną, o taps išgydytas. Atsisaukt po šio adresu: — Dr. A. L. GRAICZUNAS, 3202 So. Halsted, Chicago, Ill. (10—13)

TEMYKIT DARBININKAI!

VINCAS NEMURA laiko SALIUNA po
No. 215 S. Sharp str., Baltimore, Md.

Ten rasit geriausių ir gardžiausių gerimų ir šėip jau visokiam reikale žmogui duoda rodą, nes yra tikras lietuvis irdarbininkas.